

บันทึก

เรื่อง การมอบอำนาจให้ดำเนินคดีแพ่งเกี่ยวกับเงินของแผนกการต่าง ๆ

กรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือที่ ๑๐๐๐๔/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๒ ความว่า กระทรวงการคลังรายงานว่า คณะกรรมการจังหวัดศรีสะเกษแจ้งว่าเงินผลประโยชน์ เงินของแผนกมหาดไทย แผนกศึกษาธิการ ในตู้เซฟเก็บเงินผลประโยชน์ของอำเภอกันทรารมณีส จังหวัดศรีสะเกษ ซึ่งเก็บรักษาอยู่ ณ สถานีตำรวจได้หายไปรวมเป็นเงิน ๒๕,๓๐๒ บาท ๑๙ สตางค์ ตามทางสืบสวนยังไม่ได้ความว่าผู้ใดเป็นคนร้ายกระทำการทุจริตรายนี้ จังหวัดจึงพิจารณาความรับผิดชอบในทางแพ่งเห็นควรให้นายเกื้อ อุทัย นายอำเภอ นายรอด สีหพันธ์ ปลัดอำเภอ นายทวีป อทาโส ปลัดอำเภอ และนายคำ ทาระบุตร สมุหบัญชี รับผิดชอบใช้เงินที่หายไปตามส่วนที่ได้กำหนดไว้ซึ่งกระทรวงการคลังพิจารณาเห็นชอบด้วย และได้สั่งให้จังหวัดดำเนินการให้เจ้าหน้าที่ดังกล่าวแล้วส่งใช้เงินรายนี้ต่อไป แต่นายเกื้อ อุทัย นายอำเภอ และนายรอด สีหพันธ์ปลัดอำเภอ ไม่ยอมชดใช้เงินจำนวนนี้ตามคำสั่ง กระทรวงการคลังจึงได้มอบอำนาจให้คณะกรรมการจังหวัดศรีสะเกษดำเนินการฟ้องนายเกื้อ อุทัย นายอำเภอ และนายรอด สีหพันธ์ ปลัดอำเภอ ฐานปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่อ ละเมิดระเบียบข้อบังคับของทางราชการ จนเป็นเหตุให้เงินหลวงซึ่งเก็บรักษาในเซฟของอำเภอกันทรารมณีสสูญหายไปตามมาตรา ๖๐ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งต่อไป คณะกรรมการจังหวัดศรีสะเกษชี้แจงว่า การมอบอำนาจให้ดำเนินคดีรายนี้จังหวัดคงดำเนินการได้เฉพาะที่เป็นเงินผลประโยชน์ของแผนกสรรพากร ซึ่งสังกัดกระทรวงการคลังเท่านั้น ส่วนเงินของแผนกมหาดไทยและแผนกศึกษาธิการ จังหวัดย่อมไม่มีอำนาจที่จะดำเนินคดีได้ เพราะเจ้ากระทรวงแต่ละแผนกการมิได้มอบอำนาจให้ดำเนินคดีเกี่ยวกับเงินของแผนกการนั้นๆ กระทรวงการคลังพิจารณาแล้วเห็นว่า การมอบอำนาจให้ดำเนินคดีแพ่งรายนี้จังหวัดมีอำนาจที่จะฟ้องได้ทุกแผนกการ เพราะกระทรวงการคลังเป็นผู้ควบคุมการเงินของรัฐ มีส่วนต้องรับผิดชอบเกี่ยวกับเงินแผ่นดินทุกประเภท จึงใคร่ขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาว่าตามความเห็นของกระทรวงการคลังข้างต้นจะเป็นการชอบด้วยกฎหมายหรือประการใด

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๑) พร้อมด้วยผู้แทนกระทรวงการคลังได้ประชุมตรวจพิจารณาแล้ว เห็นว่า แม้ปัญหาในเรื่องนี้จะเป็นปัญหากฎหมายก็จริง แต่ก็ต้องนับว่าเป็นปัญหาเกี่ยวแก่การดำเนินกระบวนการพิจารณาซึ่งในเบื้องต้นย่อมจะเป็นหน้าที่ของทนายผู้ดำเนินคดี ที่จะวินิจฉัยและดำเนินการต่อไป และศาลอาจจะต้องพิจารณาและวินิจฉัยในขั้นที่สุด เมื่อรูปของปัญหามีลักษณะดังนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกาก็เห็นว่า เป็นเรื่องที่พนักงานอัยการหรือกรมอัยการผู้ซึ่งจะต้องเป็นทนายจะต้องวินิจฉัยและดำเนินการต่อไปในฐานะเป็นทนายแผ่นดิน และการวินิจฉัยเช่นนั้นย่อมเป็นอำนาจอิสระของพนักงานอัยการ หรือกรม

อัยการซึ่งจะต้องกระทำไปด้วยความรับผิดชอบ คณะกรรมการกฤษฎีกาได้แสดงให้เห็นเช่นนี้
ต่อผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนกระทรวงการคลังก็เห็นในเหตุผลเช่นนั้น และว่าไม่เป็นการ
ขัดข้องประการใดที่จะให้กรมอัยการเป็นผู้พิจารณาในฐานะที่จะต้องเป็นผู้ดำเนินการและ
รับผิดชอบ

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น คณะกรรมการกฤษฎีกาจึงเห็นว่า ถ้า
กระทรวงการคลังจะได้หารือกรมอัยการโดยตรง น่าจะเป็นการถูกต้องและเหมาะสมมากกว่า

(ลงชื่อ) ส. วินิจัยกุล

(นายเสริม วินิจัยกุล)

เลขาธิการ

คณะกรรมการกฤษฎีกา

กุมภาพันธ์ ๒๔๙๕